

Nur cemaati içerisindeki farklı gruplara bakış açımız nasıl olmalı?

Bir davanın fikir boyutu ile onun muamelat dediğimiz saha boyutu yani fiile geçiş şekli farklıdır.

İslamiyet'te de aynı kaide geçerlidir. Yani bir Müslümanın fikri boyutu yani imanı ve inancı başka bir meseledir ve başka kaide ve kurallara tabidir. Bu inancını ve itikadını amele geçirmesi ve tatbikattaki farklılıkları da başka bir mesele olup, onlar da değişik kaide ve kurallara tabidirler.

Bu sebepten dolayı itikatta, inançta yani bir davanın fikri boyutunda, inkısam ve tasnif mümkün değildir. Yani cüzü de küllü de birdir. İnanan tamamına inanmıştır, inanmayan bir cüzünü dahi reddetse tamamını reddetmiş sayılır. Bu noktada, **iman ve fikir tecezzi kabul etmez bir külldür.** Ancak **muamelatta tecezzi, inkısam ve tasnif söz konusu olabilir.** Yani bir Müslüman namazını kılar, orucunu tutar, zekâtını vermezse hesabı zekâtla ilgili olur. Zekâtın terki ile diğer amelleri de iptal olmaz. Ancak inkârda bu kaide işlemez. Amelen zekâtı yerine getirmeyen itikaden de reddetse dinden tamamen çıkar.

Risale-i Nur davasına yaklaşmak, bakmak, kabullenmek ve muamelat noktasında hizmette bulunmak da aynı kaidelere tabidir.

Nur talebesi olmanın bir fikri ve itikadi boyutu vardır. Bu da zaten dinin esasıdır. Bir de inandığı ve fikren dava olarak kabullendiği, Risale-i Nur hakikatlerinin; yaşanması, muamelatı ve hayata geçirme meselesi vardır.

Üstadımız **“iman” ve “sadakât” kaydı ile arkamdan gelen, eğer ahirette tökezlerse sırtımın yükü olsun**,⁽¹⁾ **“Nur talebeleri imansız kabre girmezler, inşallah ehl-i saadet olurlar”** anlamındaki bütün teminatlar, bu davanın fikri ve itikadi boyutu ile ilgilidir.

İman dediği, başta iman esaslarında sağlamlık, sonrasında ise Nur hakikatlerini tamamen benimsemek ve fikren kabullenmektir. Burada bir tereddüt, Allah korusun inancı tehlikeye sokar. Sadakatte ise Muazzez Üstadımızın hayatı boyunca yaşadığı, yaşattığı ve Külliyat'ta anayasa hükmünde nazara verdiği meşrep ve mesleğimizi ilgilendiren metotlardır. Yani usüllerdir. **“Usül esastan mukaddemdir.”** kaidesi bu sebepten önemlidir. Ve yeri gelir, usül esastan yarışır. Burada da Üstad'ın yaşantısına ve hizmetteki tavizsiz tavsiyelerine fikren uymak ve canıgönülden kabul etmektir.

Buraya kadar, Nur talebeliği vasfını taşımanın esası ve omurgası olan fikri meseleyi nazara vermiş olduk. Buradaki şüpheler, tereddütler ve endişeler daire dışına

çıkmamıza sebebiyet verir.

Diğer konu ise; iman ve sadakatin amel ve tatbikat alanıdır ki burada farklılıklar, değişkenlikler, muhataba göre usüller, ihtiyaca binaen açılımlar, imkânlarla ve asrın telakkilerine göre ihtiyaçları gidermeler, kültürlere göre ve coğrafi alanlara göre davranışlar, mahiyeti itibariyle farklılık gösterebilir. Ancak burada kırmızı çizgimiz **şeriatın mizanını ve hassasiyetini incitmemektir.**

Hizmet ifa etmek isteyen her bir Nur talebesi; muamelatta ve tatbikatta aynı kültürde, aynı özellikte, aynı keyfiyette, aynı kıymette, aynı basirette, aynı ilimde ve ubudiyette olamayacakları için Muazzez Üstadımız Nur talebelerini ve camiasını üç ana kategoriye ayırmıştır.(2) Ve tamamını "**Nur talebeleri**" hududu içerisinde tarif etmiş ve muhafazasına çalışmıştır.

Nasıl ki nebatat dendiğinde; zeytinlerden ve çınarlardan ta çimenlere ve yoncalara kadar mertebe farkı vardır. Veya madenler dendiğinde elmastan küle kömüre kadar tasnifat ve farklılık var ise... ve bunların makamları, vazifeleri ve kullanım alanları nasıl farklılık arz ediyor ise; Nur talebeliği hududu içerisinde olup, Üstadımızın tarif ve tasnif ettiği üç kategoriye giren herkes "**ala meratibihim**" o davanın bir üyesi, bir elemanı ve bir hizmetkâridir. Zira herkes kendisinden daha ihtiyacı, daha eksik olanı ve daha ilme muhtaç olanı bulabilir. Bu noktada mertebe farklılığı itibariyle her Nur talebesi bir cihette mürşit bir başka cihette de irşada muhtaçtır. Zira toplum ve insanlığın kültürü ve alışkanlıkları bunu icap ettirir. Herkes aynı yerden aynı miktarda aynı özellikte aynı şekilde istifade ve istifaze edemez.

Muazzez Üstadımızın Nur talebelerini tasnifi ise şöyledir:

1. Talebeler

Bu kısımda olanlar Üstadımızın davasına i'la-yı kelimetullah noktasındaki vazifesine varistirler. Az ve özdürler. Hususi yetiştirilmiş, lokomotif hükmünde bir nevi küçük Said olarak davayı temsil etme özelliğine haizdirler. Bu alanda taviz, gevşeklik, seyreltme vs gibi fûruat olamaz.

2. Kardeşler

Muazzez Üstadımızın ibadet ve ubudiyet açısından bir nevi varisleri ve temsilcileri hükmünde vazife ifa ederler. Bu grup davayı ve dini yaşamak, takva noktasında numune-i imtisal olma açısından hususiyetlerini öne çıkarmış bir nevi bu alanda hizmet ifa ederler. Muazzez Üstadımızın o cephesini temsil ederler.

3. Dostlar ve Taraftarlar

Bu grup ise Muazzez Üstada ve davaya muhabbetleri, sevgileri ve kalben taraftarlıkları kâfidir. Bazı hatalar, ihmaller ve yanlışlar da olsa daire içerisindedirler,

dışlanamazlar.

Yukarıdaki üç daireye ve kategoriye giren herkes daire içerisinde olup, mertebelerine göre hizmette bulunurlar. Makamları ve mertebeleri itibariyle kendilerine ihtiyaç duyan herkese lisan-ı münasiple davayı anlatır ve hizmeti yayabilirler.

Buradaki problem üç kategorinin herhangi birisine dahil olup, çapı ve kıymeti nispetinde hizmet ifa edenlerden; değişik makam ve mertebelerdeki muamelatı, tatbikatı ve keyfiyeti istemektir.

Camianın içerisinde olup kendisi hangi kategoride ise hizmetini ona göre ve o standartlara göre ifa edeceği gibi; yarın ruz-u mahşerde imtihanları da ayrı şekilde ayrı hususiyette olacaktır. Zira Cenab-ı Hak eşit yaratmadığı herkesten aynı hizmeti istemez ve aynı imtihanlara maruz bırakmaz. Adalet-i ilahiye bunu icap ettirir.

Nur talebelerinin tamamının ittifakından ve ittihadından hasil olan **şahs-ı manevinin** ve o havuzun Nur talebelerine sirayet etmesi inikâsı ise aynı kaideye ve kurala tabidir. Herkesin kalbinde ve gönlünde; o şahs-ı manevinin bir numunesi ve bir inikâsı olacaktır. Farklılık, küçüklük büyüklük parlaklık ve şeffaflığın nispeti ile alakalıdır. Bu farklılığın sebebi ve hikmeti ise; camiayı temsil eden tüm kardeşlerimizin yukarıdaki kategorilerin hangisinde bulunduğu ve hangi makamı temsil ettiğiyle alakalı olmakla beraber; bir de **kendilerinde bulunması icap eden 6 şartın âdet ve keyfiyet itibariyle farklılığı** nispetinde olacaktır. Bu altı şart da o şahs-ı manevinin, o şahsa intikal nispetinin bir mizanı ve süzgeci anlamındadır.

Nur talebelerinin şahs-ı manevisi içindekilerde bulunması icap eden 6 şart da şunlardır:

1. İman,
2. Sadakat,
3. Hizmet,
4. Takva,
5. İçtinab-ı kebair,
6. Amel-i salih.(3)

Cevabın başından beri zikrettiğimiz hakikatler ve Külliyat'tan naklettiğimiz meseleler; zaten davanın hakiki sahibi ve tasarrufunca koymuş olduğu sınıflar, merhaleler, imtihanlar ve süzgeçler, mahiyeti itibariyle bütün camiayı zaten sınıflandırıyor, makamlaştırıyor, istifade ve istifazesini nasibi kadar tevzi ettiriyor.

Buradan öte bizlerin hizmet ifa eden insanlara, meşreplere ve mesleklere karşı bir tarif, farklı bir izah ve kategori getirmemiz doğru olmaz. Zira bizler zevahirle ilgiliyiz. Allah ise; kalpleri ve gönülleri biliyor. Bütün hizmetler ve ifa edilen vazifeler ilm-i ilahiye karşı açıktır ve nettir.

Bizler tüm hizmet ifa eden cemiyetlere, cemaatlere ve toplumlara karşı; Ehl-i sünnet ve'l-cemaat hududu içerisinde olmakla beraber, şeriatın ölçülerine ve mizanlarına dikkat ediliyorsa ve oralarda hassasiyet ve itinalar varsa, ayrıca hasenatlar seyyiatlara, hayırlar şerhlere galip geliyorsa; şeriatın mizanı müspet bakmak, aleyhe geçmemek ve dışlamamaktır.

Tenkit yapılacaksa; şefkatin tahriki ile dostun ayıbını ve eksiğini görmek şeklinde olmalı hayırlı ve faydalı tavsiyelerle hatalar düzeltilmeli ve lütufla ıslaha çalışarak yol gösterici olmalıyız. Gerisini Allah'ın takdirine ve onun verdiği hükme bırakmalıyız.

Dipnotlar:

- 1) bk. [Tanıyanların Dilinden, BAYRAM YÜKSEL.](#)
- 2) bk. [Mektubat, Yirmi Altıncı Mektup, Dördüncü mebha, Onuncu Mesele.](#)
- 3) bk. [Kastamonu Lahikası, 64. Mektup.](#)